

Een monument voor Schelfhout en Koekkoek

In oktober van het vorige jaar richtte Frank Buunk van Simonis&Buunk in Ede de Documentatie Stichting Schelfhout en de Documentatie Stichting Koekkoek op. Op de bijbehorende internetsites is inmiddels een begin gemaakt met een zo volledig mogelijk overzicht van het oeuvre van Andreas Schelfhout en van de schildersfamilie Koekkoek.

Een catalogue raisonné van Schelfhout

In het geval van Schelfhout krijgt dit overzicht de vorm van een catalogue raisonné, met alle authentieke schilderijen, aquarellen en tekeningen van deze meester. Het idee voor een dergelijk overzicht is eigenlijk als

vanzelf voortgekomen uit het dagelijks werk van Frank Buunk als kunsthandelaar en taxateur. In de ruim twintig jaar dat hij nu in dit vak actief is, heeft hij honderden werken van Andreas Schelfhout onder ogen gehad en bestudeerd en bijna honderd schilderijen en aquarellen ver-

handeld, waarvan Simonis&Buunk een uitgebreide documentatie in het archief bewaart. Al geruime tijd liep Frank Buunk rond met het plan om die kennis en informatie vrij toegankelijk maken voor onderzoek en studie. Door de komst van internet is dit een reële mogelijkheid geworden. "Iedereen die informatie zoekt over Schelfhout, zijn leerlingen en navolgers, kan in de toekomst terecht bij dit online documentatiecentrum onder www.schelfhout.nl, dat bij wijze van spreken vanuit de leunstoel thuis bezocht kan worden."

Een groot negentiende-eeuwer

"Het werd eigenlijk hoog tijd voor een dergelijk documentatiecentrum", vindt hij. "We kunnen er echt niet omheen dat Schelfhout een van Hollands' beroemdste romantische schilders is geweest, met een enorm oeuvre op zijn naam. Zijn werk, samen met dat van schilders als Barend Cornelis Koekkoek, Johannes Christianus Schotel en Cornelis Springer, was tot ver buiten onze landsgrenzen geliefd en in de negentiende eeuw had iedere serieuze verzamelaar van Hollandse 'eigentijdse' schilderkunst wel een Schelfhout hangen. Een speciale site aan Schelfhout gewijd is dus wel op zijn plaats. Mede door die populariteit is zijn oeuvre echter enorm verspreid geraakt. Veel werk van de schilder werd aangekocht voor koninklijke en adellijke collecties in het buitenland en werd zo uit het oog verloren. Zo nu en dan keert er een schilderij weer in ons land terug. Zo haalden wij onlangs uit Finland een schitterend 'Wintergezicht met veel schaatsers en een

Andreas Schelfhout, 'Schaatsers aan de voet van een molen', 1839, olieverf op doek, 88,7 x 110,7 cm.

koek-en-zopie', dat lange tijd deel uitmaakte van de collectie van de Russische keizerlijke familie. Maar net zo goed zie ik ook weer 'wintertjes' van Schelfhout naar het buitenland verdwijnen. Bovendien is er nog heel veel werk van Schelfhout in ons eigen land in privébezit. Zou het dan niet prachtig zijn als al het werk van deze schilder te vinden zal zijn in een catalogue raisonné op internet, ongeacht de plaats waar het zich op deze wereld bevindt?"

Lange adem

Frank Buunk beseft dat het lang zal duren voordat dit idee helemaal gerealiseerd zal zijn en dat het gedurende de eerste jaren vooral een kwestie is van voort-

durend aanvullen. Maar het begin is er. Voor de opbouw van de catalogue raisonné zal allereerst worden uitgegaan van de collectie en het archief van Simonis&Buunk. Daarnaast is de medewerking van particulieren die een Schelfhout bezitten natuurlijk onontbeerlijk. Voor hen heeft die medewerking als voordeel dat hun schilderij of aquarel meer gewicht krijgt, dat de echtheid ervan onomstotelijk vast komt te staan en dat zij kijkplezier geven aan de bezoekers van de site, één van de redenen waarom het werk uiteindelijk werd gemaakt. Het spreekt vanzelf dat wij strikte geheimhouding garanderen met betrekking tot naam en gegevens van deze bezitters. Speciaal hiervoor

heeft Simonis&Buunk kunsthistorica Nina Wevers in dienst genomen. Zij organiseert het hele gebeuren rond deze documentatiecentra en de Schelfhout- en Koekkoeksites en onderhoudt de contacten met particuliere bezitters van werk van deze schilders. Het is de bedoeling dat zij in de toekomst ook musea benadert om het werk van Schelfhout en Koekkoek in hun collectie aan de catalogus te kunnen toevoegen. Ook werk dat op buitenlandse veilingen wordt aangeboden moet worden getraceerd en met toestemming van de kopers op internet worden gezet. "Al met al een berg werk denk ik, maar ook weer een uitdaging." En uitdagingen lijkt Frank Buunk af en toe nodig te hebben,

KUNSTHANDEL DE DIRECTIEKAMER

Gevestigd in De Drvkkery
Markt 51 - Middelburg

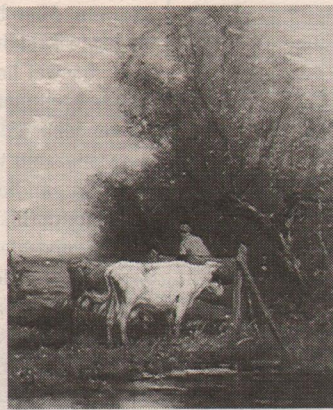
Jacoba van Heemskerck (1876-1923),
Compositie XI (Vissen), afm. 24,4x36 cm, gesignd met potlood l.o.
houtsnede ingekleurd met gouache. (voor kleuren zie website)
Herkomst: collectie F.W. Zeylmans van Emmichoven

Zes dagen open en eerste zondag van de maand

Op de grootste site van Zeeuwse schilderijen
www.de-drvkkery.nl werk van o.a.:

H. Cassiers / J. Croin (3x) / L. van Dam van Isselt (2x)
M. Goth (3x) / J. van Heemskerck / R. Kimpe (3x)
D. Nijland / A. Saverijs / W.F.A.I. Vaarzon Morel (3x)

HENK BROEKE

Johan E.C. Scherrewitz, 1868-1951, Melktijd,
Olie op doek, 66x56 cm, Prijs 39000,-

SCHILDERIJEN
BRONZEN BEELDEN
ANTIËKE MAHONIE MEUBELEN
open: woensdag t/m zondag, 12-17 uur
telefoon 070-4277408
NOORDEINDE 95 - DEN HAAG
U vindt onze collectie ook op Internet
www.henkbroeke.nl

Andreas Schelfhout, 'Ijsvertier op een zonnige winterdag', 1850, olieverf op paneel, 55 x 74,5 cm.

Andreas Schelfhout, 'Elegant gezelschap en vissersvolk op het strand van Scheveningen', olieverf op paneel, 18,4 x 23 cm.

Johannes Hermanus Koekkoek, 'Laverende zeilschepen voor de kust', 1810, olieverf op paneel, 44,8 x 62,2 cm.

Johannes Hermanus Barend Koekkoek, 'Schepen voor de kust bij kalm weer', olieverf op doek, 43,3 x 62 cm.

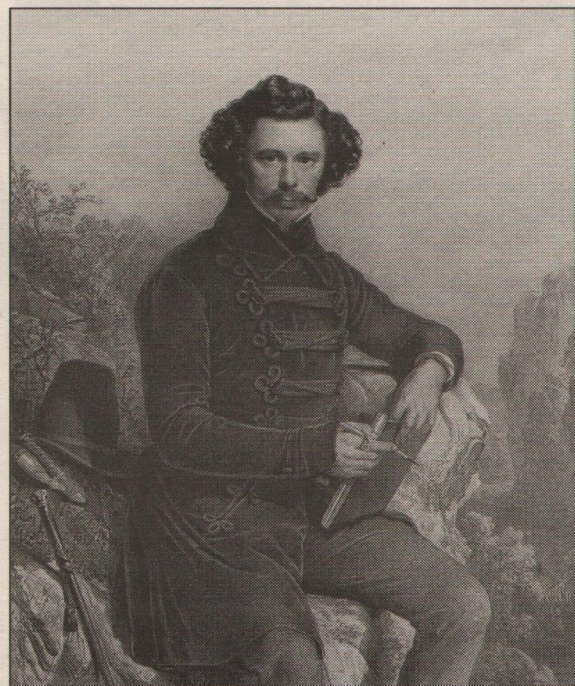
Barend Cornelis Koekkoek, 'Heuvelslandschap met rustend boerenvolk onder een eik', 1843, olieverf op paneel, 38,5 x 51,9 cm.

anders wordt het leven hem te saai.

De familie Koekkoek op een rijtje

De tweede site, die wordt opgebouwd onder www.Koekkoek-documentatie.nl, lijkt in opzet op die van Schelfhout, al staat hier niet één schilder, maar de hele schildersfamilie Koekkoek centraal. "Van de verschillende leden van deze familie hebben wij vanaf het begin ook veel werk in huis gehad. De kennis die dit met zich meebracht wilde ik ook toegankelijk maken op internet." Voor wie het niet weet: de stamvader van dit uitgebreide schildersgeslacht was Johannes Hermanus (1778-1851), een Zeeuw van geboorte, die met zijn prachtige zeestukken van schepen op de Zeeuwse wateren en af en toe een hevig romantische schipbreuk, de basis legde voor een familie van getalenteerde schilders. Van zijn vier schilderende zonen werd de landschapsschilder Barend Cornelis (1803-1862) verreweg de beroemdste. Hij vierde al jong triomfen en kreeg meer opdrachten dan hij verwerken kon. Uiteindelijk vestigde hij zich op achtendertigjarige leeftijd in Kleef, vlak over de grens bij Nijmegen, waar hij een grote staat voerde en een soort schildersschool oprichtte. In zijn prachtige woonhuis in Kleef is nu het museum B.C. Koekkoek-Huis gevestigd. Het succes van

deze schilder had helaas ook tot gevolg dat er nogal wat vervalsingen op de markt kwamen en dat ook landschappen van zijn broer Marinus Adrianus met een valse signatuur als een Barend Cornelis werden verkocht. "Ook hier hebben we te maken met een vermaard schilder met een groot oeuvre en veel kopiisten. Daar komt bij dat er ook nog eens veel verschillende 'echte' Koekkoeks zijn. Ik merkte wel eens dat dit bij veel mensen tot flinke verwarring leidde." Om dit grote schildersgeslacht te ontrafelen voorziet de site dan ook in een stamboom en biografie van de leden van deze familie. Daarnaast is begonnen met de opbouw van een zo volledig mogelijk overzicht van hun werk met afbeelding en beschrijving. De Koekkoek Documentatie Stichting wordt beheerd in samenwerking met het museum B.C. Koekkoek-Huis in Kleef, waarvan Guido de Werd, een vermaard Koekkoek-kenner, directeur is. Al ruim tien jaar heeft Simonis&Buunk zeer goede contacten met dit museum. Dit leidde al tot gezamenlijke de tentoonstelling 'Romantiek rond de familie Koekkoek' in 1994 en de uitgave van het boek Barend Cornelis Koekkoek, zijn familie, zijn school en het B.C. Koekkoek-Huis in Kleef, dat al twee herdrukken beleefde. Constance Moes

Portret van B.C. Koekkoek, 1839.